1973/74, 1974/75, 1978/79; pobjednik nogometnog Kupa Jugoslavije: 1966/67, 1971/72, 1973/74, 1975/76 i 1976/77. Odlikovan Ordenom zasluga za narod II reda, Ordenom bratstva i jedinstva i Plaketom francuskog pokreta otpora. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1981).

Hajduk, Plivačka sekcija istoimenog Fiskulturnog društva u Splitu, djelovala u razdoblju 1946-48; ekipni prvak Jugoslavije 1948 u plivanju te 1947 i 1948 u vaterpolu.

Hajduk, Veslačka sekcija istoimenog Fiskulturnog društva u Splitu, djelovala u razdoblju 1946–49; ekipni pobjednik na PJ 1949 u dvojcu bez kormilara.

hajime (jap.; počnite!), džudo, karate: naredba suca za početak borbe i poslije svakog prekida za njen nastavak. Pri toj naredbi mjerilac svaki put pušta u rad štopericu.

hajmica, jedrenje: uređaj za pridržavanje križa ili lantine uz jarbol. Na jedrenjacima s križnim jedrima to je bio čelični okov, na jedrilicama je uzica s okom i petljom (troca) koja se zategne kad je podignuta lantina s jedrom. Alkasta h. je alka oko jarbola (prsten) s okom za podizač jedra i kukom za vješanje lantine; služi za držanje lantine uz jarbol.

hakama, dio jap. muške odjeće; široke crne. tamnoplave ili prugaste hlače nalik na suknju. koje sakrivaju pokrete nogu. Upotrebljavaju se kao sp. odjeća u nekoliko jap. tradicionalnih borilačkih vještina i sportova (kendo, aikido, kyudo itd.).

Hakulinen, Veikko (1925), fin. reprezentativac u nord. disciplinama skijanja; prvi na Ol u skijaškom trčanju na 30 km te drugi na 50 km i sa štafetom 4×10 km; prvi na Ol 1960 sa štafetom 4×10 km. drugi na 50 km i treći na 15 km; prvi na PS 1954 i 1958 na 15 km, 1958 sa štafetom 4×10 km i 1956 na 30 km; drugi na PS 1954 na 30 km, te 1954, 1958 i 1960 na 50 km.

halali (franc.), uzvik ili znak lovačkim rogom kod hajke na jelene, kojim se javlja da su psi opkolili jelena; zvučni signal rogom ili trubom za završetak lovačkog jahanja, radi okupljanja svih sudionika toga konjičkog natiecanja.

halasan, joga: vježba; iz ležećeg položaja na leđima vježbač podiže pružene noge i spušta ih iznad glave, sve dok oba stopala ne dotaknu tlo, ili dok stopalo jedne noge ne dotakne tlo, a druga noga ostane pružena okomito uvis.

HALASAN

half (engl.) > pomagač

half in — half out (engl.), trampolining dvostruki salto natrag sa cijelim vijkom; počinje se izvoditi neposredno poslije odraza s pola vijka, a završava pri drugom saltu s drugom pol. vijka.

half-linija, srednji ili pomoćni red u nogometu.

half-shot (engl.), golf: udarac s nešto kraćim zamahom štapa, za razliku od punog udarca.

Hall, Lars (1927), šved. reprezentativac u suvremenom petoboju; prvi na OI 1952 (pojedinačno) i drugi (ekipno); prvi na OI 1956 (pojedinačno); prvi na PS 1950 i 1951 (pojedinačno) te 1949, 1951 i 1953 (ekipno).

Hall of Fame (engl.), svečana dvorana, slična muzeju, u SAD u kojoj se prikazuje razvitak pojedinih sp. grana i njihovih predstavnika (funkcionara, trenera, sportaša). Najpozna-

NK HAJDUK 1976.

tija takva institucija je plivalište u Fort Lauderdaleu (Fla., SAD), uređeno 1963/64 kao memorijalni i vrhunski sp. centar amer. plivačkog sporta. U toj dvorani svake se god. ovjekovječuje na posebnoj ploči najuspješniji plivač SAD. Dvorana za istu namjenu nalazi se u Washingtonu za maratonske plivače: u Springfield Collegeu (Mass. SAD) za košarkaše, a u New Yorku za eminentne predstavnike baseballa i profesionalnog boksa.

halpomahija, starodubrovačka igra teškim oružjem; simbolično izvođenje borbe dviju vojska, koja je bila sastavni dio svakogodišnje parade posvećene dubrovačkom zaštitniku, svetom Vlahu.

haltere, atletika: naprave koje su ant. skakači držali u rukama, da bi dobili veći zamah pri skoku udalj; bile su duge 12—29 cm i teške 1,38—4,63 kg, od različita materijala (olovo, željezo, kamen) i raznovrsnih oblika (najčešće su nalik na telefonsku slušalicu s udubljenjem za prste).

ham, konjički sport: gl. dio zaprežnog pribora za vučnog konja; za natjecanje zaprega postoji h. s napršnjakom i h. s ajmom; za kasačke utrke u sulkama h. vuče preko rukunica (dvostrukog ruda).

Hambletonian, ime konja, rodonačelnika većine američkih kasača, koji je za 27 god. ostavio 1300 ždrebadi. H. je oždrijebljen 1849 i preko Messengera vodi porijeklo od rodonačelnika engleskog punokrvnjaka Darlev's Arabiana.

Hamović, Milorad (1915), sp. radnik, zapažen po velikom doprinosu na organiziranju i unapredenju Malih olimpijskih igara Bili-Bio predsjednik Košarkaškog saveza BiH, Košarkaških klubova Omladinac i Mlada Bosna te Savjeta za fizičku kulturu grada Sarajeva. Dobitnik Dvadesetpetomajske nagrade Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu BiH (1980).

Hampden Park, nogometni stadion u Glasgowu (Śkotska), sagraden 1904, po veličini drugi nogometni stadion u svijetu (poslije Maracane), može primiti 145 000 gledalaca. Rekord u posjetu gledalaca postignut je 1937 na utakmici Śkotska—Engleska (149 547 gledalaca).

Hanappi, Gerhard (1929-80), austr. nogometni reprezentativac sa 93 nastupa u vremenu od 1949 do 1963; igrao na mjestu braniča i pomagača u ekipi Rapida, Beč. 1953 nastupio za reprezentaciju Evrope. Kao arhitekt, projektirao nogometni stadion Weststadion u Beču.

handball (engl.), amer. sp. igra odbijanja gumene lopte o zid, za pojedince ili parove. Igra se rukom. Lopta se mora što snažnije baciti na zid tako da je pri njenom odbijanju protivnički igrač što teže prihvati. U igri pojedinaca oba igrača naizmjenično udaraju loptu, u igri parova suigrač brani svoju pol. igrališta. Poene dobiva samo ona strana koja servira; a četverozidni h.: varijanta h. koja se igra u sp. dvoranama. Pri servisu igrač najprije baci loptu o pod, a nakon njena odskoka, udari je rukom tako da se odbije od prednjega zida do iza centralne linije. Lopta prethodno ne smije dotaknuti strop, niti, uzastopce, bočne zidove i stražnji zid. Ispravno serviranu loptu može se odbiti volejom ili nakon njenog prvog odskoka. Pri vraćanju servisa lopta može prije nego što udari o prednji zid dotaknuti strop, stražnji zid i, uzastopce, oba bočna zida, ali ne smije dotaknuti pod; b jednozidni h. varijanta h. koja se igra na otvorenim igralištima; igrači rukom odbijaju gumenu loptu preko prve poprečne linije, udaljene 5,5 m od zida. Lopta se mora kod servisa najprije odbiti od zida i pasti u prvo polje (ispred zida). Igrači nastavliaju uzajamnim odbijanjem lopte sve dok ne padne izvan igrališta. Servis se ponavlja ako lopta padne u polje koje je bliže serveru. Za svaku grešku protivnika igrač dobiva 1 b. Tko prvi sakupi 21 b., dobiva kolo, a pobjeđuje onaj koji prvi osvoji 2 kola.

hane goshi (jap.; skakaći bok). džudo: bočno bacanje kod kojeg se napadač hitro postavi bokom uz protivnika i rukama ga privuče k sebi. Uz pretklon napadač naglo podigne bližu nogu unazad i njome izbije protivnikovu stojnu nogu. Istovremenim vučenjem rukama podiže protivnika i baca ga preko boka na tlo.

hangar (franc.),
weslanje: spremište za čuvanje i skladištenje čamaca, obično u sklopu veslačkog doma;
zrakoplovstvo: spremište za letjelice (letački park) i odgovarajuću opremu; građevinski objekt na aerodromu sa zatvorenim ili poluzatvorenim prostorom zaštićenim od atmosferskih utjecaja; može biti izgrađen od drva, čelika ili betona; uz h. se najčešće izgrađuju: radio-

